

**Комунальний заклад вищої освіти
Київської обласної ради
«Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
Кафедра «Інструментальне виконавство (за видами)»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з навчальної роботи

Сергєєнко О.М.

01 вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

ТЕОРІЯ МУЗИКИ ОК 10

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Інструментальне виконавство (за видами)»
Статус дисципліни	Обов'язкова

Київ 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «**ТЕОРІЯ МУЗИКИ**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»**, спеціальності **В5 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійної програми «**Інструментальне виконавство (за видами)**»

Розробник:

Супрун Олена Володимирівна доктор філософії, доцент, викладач музично-теоретичних дисциплін КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)»

протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

перезатверджено: протокол №2 від 07 вересня 2021 р.

перезатверджено: протокол №9 від 08 червня 2022 р.

перезатверджено: протокол № 11 від 15 червня 2023 р.

перезатверджено: протокол № 11 від 25 червня 2024 р.

перезатверджено: протокол № 1 від 02 вересня 2024 р.

перезатверджено: протокол №1 від 01 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри **Ясько О.А.**

1. Опис освітнього компоненту для ступеня освіти «Бакалавр»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки: I-й	
Загальна кількість годин – 90		
Кількість модулів – 1 Змістовні модулі 2	Семестри:	
Тижневих годин групових занять для денної форми навчання: 3 години на тиждень денна	I	
	Групові:	
	Практичні - 48	Практичні - 14
Форма підсумкового контролю: Диференційований залік I семестр	Самостійна робота:	
	42	76

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу:

- дати здобувачам вищої освіти систему знань та навичок, необхідних для розуміння основних засобів музичної виразності;
- дати здобувачам вищої освіти необхідні знання щодо музики як мистецтва і мелодії як головного засобу музичної виразності;
- розширити музичний кругозір, збагатити загальнокультурний рівень здобувачів вищої освіти;
- сприяти розвитку професійних навичок, свідомому відношенню до тексту музичних творів.

Завдання курсу:

- сформувати свідоме сприйняття музики;
- формування у здобувачів вищої освіти елементарних музично-технічних навичок, необхідних як під час вивчення курсу, так і в подальшому музичному розвитку;
- опанування основними засобами музичної виразності (спочатку в ізольованому виді, а потім у їх взаємозв'язках);

- підготування до практичних робіт в курсі сольфеджіо, гармонії, аналізу музичних творів.

Після опанування освітнього компоненту «Теорія музики» здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- нотне письмо;
- літерне позначення звуків;
- енгармонічну заміну звуків;
- значення мелодії та її будову;
- лади: мажор і мінор та народні лади;
- тональності кварто-квінтового кола;
- ключові знаки тональностей;
- метро-ритмічну організацію музики;
- прості інтервали поза ладом і в ладу;
- акорди (тризвуки, септакорди) поза ладом і в ладу;
- типи тональних співвідношень;
- ладову альтерацію та хроматичну гаму;
- хроматичні інтервали та альтеровані інтервали та акорди;
- розуміти модуляцію та відхилення;
- мелізми та їх розшифровку;
- транспонування та способи транспонування;
- основні музичні темпи та терміни.

вміти:

- записувати звуки на нотному стані у різних октавах, ключах;
- аналізувати просту мелодію;
- будувати та визначати три види мажору та мінору;
- будувати та визначати лади народної музики;
- знаходити паралельні, однойменні, енгармонічні, однотерцієві тональності;
- визначати тональність наданого музичного фрагменту;
- визначати розмір у наданих нотних прикладах;
- розділяти на такти нотні приклади з зазначеним розміром;
- виконувати групування нот в тактах, згідно розміру;
- будувати (письмово та на фортепіано) всі прості інтервали з оберненнями;
- визначати прості та складені інтервали у нотному тексті;
- будувати та визначати у нотному тексті тритони та характерні інтервали з розв'язанням;
- будувати та визначати від даного звуку тризвуки чотирьох видів;
- септакордів семи видів та вміти визначати їх у нотних прикладах;
- будувати тризвуки з оберненнями в ладу, домінант септакорд з оберненнями та розв'язанням, ввідні септакорди з оберненнями та розв'язаннями;
- септакорд II ступеню з розв'язанням;
- будувати акордові послідовності за цифровкою;
- визначити тональності першого ступеню спорідненості;

– письмово транспонувати мелодію

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни:

- Середня спеціалізована музична освіта, диплом молодшого спеціаліста та / або фахового молодшого бакалавра.
- Обов'язкове попереднє вивчення в обсязі 8 класів ДМШ предметів сольфеджіо, музичної літератури.

4. Очікувані результати навчання

Відповідно до освітніх програми «Інструментальне виконавство (за видами)» вивчення освітнього компоненту «Теорія музики» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Відповідно до освітніх програм, вивчення освітнього компоненту «Теорія музики» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання через такі компетентності: (ЗК – загальні СК – спеціальні)

Відповідність визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Ши фр	Назва компетентності	дескриптори НРК				Результати навчання	
		Знання	Уміння	Комунікація	Відповідальність і автономія		
		Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень	Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності	К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Відповідальність і автономія АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	
	Інтегральна компетентність					ПРН 4, ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15, ПРН 17	
загальні компетентності (ЗК)							
ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.	Зн1	Ум1	К1	АВ3	ПРН 4, ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15, ПРН 17	
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 7	

	професійної діяльності.					ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15, ПРН 17
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15, ПРН 17
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15, ПРН 17

спеціальні компетентності (СК)

СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 11, ПРН 15,
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15, ПРН 17
СК 5	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15, ПРН 17
СК6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1,К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 8 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15
СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 11 ПРН 15
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12

						ПРН 15
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15

5. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання

5.1 Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є диференційований залік у 1 семестрі.

5.2 Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є:

Поточний контроль – це оцінювання засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу під час проведення аудиторних занять.

Підсумковий (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру.

Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Здобувач вищої освіти повинен позитивно скласти модульний (проміжний) контроль.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів вищої освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами, управління навчальною мотивацією здобувачів вищої освіти. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення освітнього компоненту з метою виявлення ступеня розуміння здобувачем вищої освіти засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується здобувачем вищої освіти – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу під час аудиторних занять.

Модульний контроль – є складовою поточного контролю і здійснюється у формі виконання здобувачем вищої освіти модульного контрольного завдання.

Проведення модульного контролю знань є обов'язковим контролем якості засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного матеріалу модуля – проводиться з метою систематизації знань. Кожний такий модуль включає бали за поточну роботу на практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Модульний контроль має на меті оцінити рівень цілісного бачення здобувача вищої освіти проблематики завершеної частини навчальної освітнього компоненту, сконцентрованої в навчальному модулі та вміння орієнтуватися в теоретичних і практичних питаннях, які визначають зміст даної частини курсу.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є іспити (заліки) які включають:

- індивідуальне опитування;
- аналіз елементів музичної мови;
- побудова інтервалів, акордів в ладу та поза ладом;
- створення музичних фрагментів;
- письмову роботу: позначення функцій акордів в цифровці;
- написання гармонічної послідовності з тризвуками, септакордами, нонакордами;

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять і оцінюється сумою набраних балів. При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають:

- рівень теоретичних знань;
- опрацювання навчального матеріалу з освітнього компоненту, передбачений для самостійного засвоєння;
- індивідуальні завдання

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля підсумовуються.

Контроль засвоєння змістового модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем.

До контролю модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Форми підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти:

Диференційований залік 1 семестр

Диференційований залік – здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовий модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді відповідей на питання білетів та додаткових питань з тем відповідного модуля, а також усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

**Розподіл балів, які отримують здобувачі
Модуль 1**

Поточна та самостійна робота					Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		СР	
T1,T2	T3	T4	T5		25
5	5	5	5	5	

Поточна та самостійна робота					Сума
Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		СР	
T6	T7	T8	T9		30
5	5	5	5	10	

Поточна та самостійна робота					Диф. зал.	Сума
Змістовий модуль 5						
T10	T11	T12	T13	СР	20	45
5	5	5	5	5		

T – теми програми навчальної освітнього компоненту

СР – самостійна робота

МК – модульний контроль знань (диференційований залік / екзамен)

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Робота на практичних заняттях – виконання практичних завдань	6	30
Усне опитування за темами програми	4	20
Фронтальне опитування	2	10
Самостійна робота	4	20
Диференційований залік - тестування	1	20
	17	100

Система бальних оцінок за темами вивчення змістового модулю оцінюється за шкалою *від 1 до 5 балів*. Кількість балів за роботу за практичним матеріалом, під

час виконання самостійної та індивідуальної навчальної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдання та демонстрація знань під час опитування;
- виконання завдань самостійної роботи

Оцінювання завдання тем модуля

Індивідуальне або групове опитування, виконання практичних завдань	Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою
«5»	Здобувач вищої освіти вільно володіє термінологією та може дати точні або майже точні відповіді на теоретичні питання. Повно та послідовно викладає теоретичний матеріал, дає різномірний аналіз музичних творів та їх фрагментів. Визначає максимально точно відповідні завдання для слухового аналізу, з мінімальними зауваженнями виконує письмові роботи: записує диктант, гармонічні послідовності, інтервальні ланцюжки, точно інтонує з дотриманням метро-ритму музичні приклади з аркушу чи з акомпанементом. Систематично готується до занять. Здатен проаналізувати свою роботу, та виправити помилки. Значну увагу приділяє самостійній роботі, проявляє творчу ініціативу при виконанні завдань з дисципліни.
«4»	Здобувач вищої освіти демонструє добрий рівень знань теоретичного матеріалу та не припускається грубих помилок у викладенні теоретичних положень. Загалом вірно і точно виконує всі форми практичних завдань зі слухового аналізу, співу, письмових робіт, але допускає дві-три неточності. Систематично готується до занять. Здатен самостійно працювати та аналізувати свою роботу.
«3»	Здобувач вищої освіти демонструє задовільний рівень знань, не завжди точно розкриває зміст матеріалу, не завжди повно і правильно відповідає на питання. Допускає суттєві помилки під час виконання практичних завдань або ж робить завдання фрагментарно. Під час виконання практичних завдань спостерігаються окремі помилки в розумінні інтонаційних, метро-ритмічних особливостей музичних прикладів, вправ з слухового аналізу, гармонічної логіки акордових ланцюжків чи художніх музичних творів. Виклад матеріалу не відповідає вимогам повноти, системності, логічності.
«2»	Здобувач вищої освіти слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях, виявляє знання музичного матеріалу обсягом до 50%, допускає грубі помилки у його тлумаченні. Не володіє спеціальною термінологією, не може впоратися з жодним з практичних завдань, демонструє незадовільний рівень знань. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками.
«1»	Здобувач вищої освіти слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях, виявляє знання музичного матеріалу обсягом менше 50%. Не володіє спеціальною термінологією, не може впоратися з жодним з практичних завдань, допускає грубі помилки, демонструє незадовільний рівень знань. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками.

Кількість балів за роботу з практичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- індивідуальні завдання;
- контрольне прослуховування;

Оцінювання завдання самостійної роботи.

Контроль самостійної роботи. Зміст самостійної роботи визначається робочою навчальною програмою освітнього компоненту та методичними рекомендаціями викладача.

Завдання цього виду контролю спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи здобувачів вищої освіти;
- виховання самостійності, відповідальності та організованості;
- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самовдосконалення та самореалізації;
- опанування здобувачами вищої освіти елементів методики наукових досліджень.

Основними формами контролю самостійної роботи є:

- виконання реферативних доповідей
- рефлексивний контроль;
- індивідуальні співбесіди;
- колоквиум.

Бали	Критерії оцінювання
5	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко опрацьовує теоретичний матеріал вільно володіє термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. В повному об'ємі оволодів завданням змістового модуля.
4	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, опрацьовує теоретичний матеріал, володіє термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. В повному об'ємі оволодів завданням змістового модуля.
3	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та

	помилки.
2	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово, без аргументації та обґрунтування викладає окремі питання, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1	Завдання зроблено не вчасно. Здобувач вищої освіти допускає суттєві помилки, не володіє навчальним матеріалом.

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань здобувачів вищої освіти

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань здійснюється через індивідуальне опитування елементів музичної мови, аналіз засобів виразності, побудову гармонічних послідовностей, знання ритмічних особливостей, побудову інтервалів і акордів в ладу та поза ладом, побудову звукорядів ладів народної музики, пентатоніки, блюзового ладу.

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання здобувачем вищої освіти усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як сума балів, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю Диференційований залік

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю Семестровий диференційований залік

Зміст завдань модульного контролю знань здобувачів освіти має на меті перевірити рівень підготовки з освітнього компоненту «Теорія музики», яка передбачає:

- Сформувати у здобувачів освіти систему знань про основні виразні музичні засоби, їх специфіку та закономірності.
- Сформувати уявлення про нотний запис музики та сучасні види нотації.
- Надати знання про метро-ритмічні особливості класичної та сучасної музики.
- Ознайомити здобувачів освіти з інтервалами, тризвуками, септакордами, а також їх функційним значенням.
- Дати здобувачам освіти уявлення про окремі жанри і види музичної творчості.
- Виробити у здобувачів освіти вміння слухати, аналізувати та давати оцінку музичним творам різних мистецьких видів.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- усне та письмове опитування;
- тестування.

Оцінювання диференційованого заліку відбувається *за 20-бальною шкалою*. За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку *за 100-бальною* шкалою, яка розраховується як середньозважене оцінок: за поточну роботу, самостійну роботу та диференційований залік.

Критерії оцінювання диференційованого заліку

Критерії оцінювання	бали модульного контролю знань
«відмінно» Здобувач освіти повністю оволодів теоретичним і практичним матеріалом освітнього компоненту. Робить власні висновки, аналізує вивчений матеріал, самостійно оцінює явища, факти, виявляючи при цьому особисту позицію. Використовує додаткову літературу, періодику.	15 – 20
«дуже добре» Здобувач освіти володіє вивченим матеріалом на достатньому рівні. Аналізує матеріал, наводить власні приклади, але не завжди впевнено і точно. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача.	12 – 14
«добре» Здобувач освіти повністю опрацював програму за семестр та деяку кількість літератури, засвоїв навчальний матеріал, досить повно аналізує художньо-образний зміст твору, але не чітко формулює власні думки та має стандартне мислення, йому бракує власних узагальнень, асоціацій, висновків	8 – 11
«задовільно» Здобувач освіти засвоїв менше половини навчального матеріалу, але виявляє знання і розуміння основних питань теми і здатен поверхово аналізувати вивчений матеріал та відтворювати практичні завдання з помилками. Плутається в термінології.	5 – 7
«достатньо» Здобувач освіти в дуже обмеженому обсязі знає навчальний матеріал (теоретичний і музичний); виявляє елементарні навички та знання музичної термінології, має здатність лише до репродуктивного мислення. Припускається помилок у знанні музичного матеріалу, демонструє бідний словниковий запас.	2 – 4
«незадовільно» Здобувач освіти не засвоїв навчальний матеріал. Не усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності. Потребує повторного вивчення курсу.	1

Критерії оцінювання тестового завдання:

«відмінно» – здобувач вищої освіти вирішив 95-100 % із запропонованого набору тестових завдань;

«добре» – здобувач вищої освіти вирішив 80-94 % із запропонованого набору тестових завдань;

«задовільно» – здобувач вищої освіти вирішив 60-79 % із запропонованого набору тестових завдань;

«незадовільно» – здобувач вищої освіти вирішив менше, чим 60 % із запропонованого набору тестових завдань.

Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав **від 60 до 100 балів**.

Загальний рейтинг з модуля (дисципліни) **не перевищує 100 балів**.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на індивідуальних заняттях та на підсумковому модульному контролі знань, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою освітнього компонента. Протягом вивчення модулю здобувачі вищої освіти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ECTS. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни.

Сума балів (R)	Шкала ECTS	Національна 5-ти бальна шкала	Визначення
90-100	A	5	відмінно
82-89	B	4	дуже добре
74-81	C		добре
64-73	D	3	задовільно
60-63	E		достатньо
35-59	FX	2	незадовільно з можливістю повторного перескладання
0-34	F		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням

6. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

6.1 Зміст освітнього компоненту

Модуль 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗВУК. МЕЛОДІЯ. МЕТРО-РИТМ.

Тема 1. Вступ. Музичний звук та його властивості. Система нотного письма.

Курс теорії музики як навчальна дисципліна, його зміст та практичне значення. Музичні звуки та шуми. Історія створення нотного письма. Нотний стан. Дві системи назви звуків. Ключі. Октави. Клавіатура фортепіано. Тривалості звуків та пауз, знаки подовження тривалостей. Півтон. Тон. Знаки альтерації. Діатонічні та хроматичні тони і півтотни. Енгармонізм. Музичний стрій. Знаки скорочення та спрощення нотного письма.

Тема 2. Мелодія

Значення мелодії. Напрямки руху мелодії. Кульмінація. Загальні відомості про будову музичної мови: період, речення, фраза, мотив.

Тема 3. Метр. Ритм. Темп.

Метро-ритмічна організація музики. особливе значення ритму у народній музиці, сучасній естрадній та джазовій музиці. Прості, складні, мішані, змінні розміри, синкопа та її види, особливі форми поділу тривалостей у тактах. Поліритмія. Основні правила групування нотних тривалостей в тактах. Особливості групування тривалостей у вокальній музиці. Темп, його значення. Позначення темпу італійською мовою.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ЛАД. ЛАДИ НАРОДНОЇ МУЗИКИ.

Тема 4. Лад. Тональність.

Короткий огляд історії виникнення ладів від простих монодичних ангемітонних через натуральну діатоніку, мажор, мінор до хроматики та поліладовості. Лад - "інтонаційний словник епохи".

Тема 5. Лади народної музики

Народні лади - лідійський, міксолідійський, дорійський, фрігійський, пентатоніка, думні лади у прикладах ("троїсті музики", танцювальні та чумацькі пісні, думи, твори українських та російських композиторів). Мажоромінор, їх різновиди у класичній музиці та сучасному масовому мистецтві. Поліладовість як провідний принцип музики ХХ століття. "Блюзова гама" - основа джазу.

Модуль 2

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ІНТЕРВАЛИ ПОЗА ЛАДОМ І В ЛАДУ.

Тема 6. Інтервали.

Ступенева та тонова величина інтервалів. Обернення інтервалів. прості інтервали. Складені інтервали. Зменшені та збільшені інтервали. Консонанси та дисонанси.

Тема 7. Інтервали в умовах ладу.

Інтервали на ступенях натурального мажору і мінору. тритони в натуральних та гармонічних ладах. Принцип розв'язання інтервалів. Характерні інтервали та їх розв'язання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. АКОРДИ ПОЗА ЛАДОМ І В ЛАДУ

Тема 8. Акорд. Тризвук. Септакорд.

Акорди. Структура акордів. Види акордів. Тризвук, його різновиди. Обернення мажорного та мінорного тризвуків, їх різновиди. Обернення септакордів.

Тема 9. Акорди в умовах ладу

Тризвуки та їх обернення на ступенях мажору і мінору. Принципи розв'язання. Головні тризвуки ладу, їх обернення, розв'язання. Зменшені тризвуки VII, II ступенів у натуральному мажорі і мінорі, їх розв'язання. Збільшений тризвук VI ступеня в гармонічному мажорі та III ступеня в гармонічному мінорі, їх розв'язання. Септакорди на ступенях мажору і мінору. Домінантсептакорд, його

обернення, розв'язання. Септакорди VII ступеня, їх обернення та розв'язання двома способами. Септакорд II ступеня, його розв'язання двома способами.

Модуль 3

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ХРОМАТИЗМ І АЛЬТЕРАЦІЯ. ВІДХИЛЕННЯ І МОДУЛЯЦІЯ.

Тема 10. Типи тональних співвідношень.

Хроматизм. Альтерація. Хроматичні інтервали та альтеровані акорди. Відхилення, модуляція, співставлення. тональність першого ступеня спорідненості. Хроматична гама.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. МЕЛІЗМИ, ТРАНСПОЗИЦІЯ. ПОЗНАЧЕННЯ АКОРДІВ В ЕСТРАДНІЙ МУЗИЦІ І ДЖАЗІ.

Тема 11. Мелізми і їх використання у музиці

Типи мелізмів. Мелізми в українській народній музиці. Мелізми в західноєвропейській музиці.

Тема 12. Позначення акордів в естрадній музиці і джазі.

Особливе значення септакордів в естрадній та джазовій музиці. Використання нон акордів, ундецим- та терцдецимакордів. Дві системи позначення акордів в естрадній музиці та джазі - ступенева та літерно-цифрова. Сім видів септакордів та їх позначення у ступеневій системі. Додані та альтеровані тони.

Тема 13. Транспозиція та секвенція.

Значення транспозиції в музиці. Способи транспозиції.

6.1.1. Тематика лекцій освітнього компоненту (заочна форма навчання).

Тема 1. Музичний звук та його властивості. Система нотного письма.

Звук як фізичне явище. Музичний звук. Звуки з певною висотою та шумові звуки. Властивості та якості звуку. Натуральний звукоряд. Обертони. Стрій: Піфагора, натуральний, темперований. Музична система. Звукоряд. Основні ступені звукоряду. Складові та літерні назви ступенів звукоряду. Енгармонізм. Діатонічні та хроматичні півтони та тони. Походження нотного письма. Запис висоти звуку. Ключі. Система ключів. Запис тривалості звуку. Відомості з історії нотного письма: неменний запис, мензуральна нотація, цифровий бас. Методи сучасної нотації.

Тема 2. Лад і тональність.

Загальне поняття про лад естетичне та теоретичне. Лад як система музичного мислення. Інтонаційна природа ладу, його історичне походження. Основні категорії ладу: функції устою та неустою, тяжіння та розв'язання. Конкретні

ладові структури, їх відмінності. Різновиди мелодичних ладів: дихорд, трихорд пентатоніка, діатонічні семиступенні лади, старовинні церковні лади, лади з двома збільшеними секундами (угорська, андалузська), лади народної музики. Симетричні лади: целотоновий, тон-напівтон, тритоновий. Лади української народної музики.

Тема 3. Інтервали.

Інтервал. Ступеневий і тоновий об'єм інтервалів. Обернення інтервалів.

Класифікація інтервалів:

- ✓ за тимчасовим співвідношенням: мелодичні та гармонічні;
- ✓ по відношенню до октави: прості та складові;
- ✓ за становищем у музичній системі: діатонічні та хроматичні;
- ✓ за фонізмом: консонуючі та дисонуючі;
- ✓ за положенням у ладу: стійкі і нестійкі.

Енгармонізм інтервалів. Побудова усіх видів інтервалів від звуку вгору та вниз. Інтервали на ступенях мажору та мінору. Значення інтервалів у музиці. Роль інтервалів у горизонталі та утворенні вертикалі. Фонізм інтервалів – консонанси та дисонанси. Інтервал як частина акорду. Інтервал як основа музичної інтонації.

Тема 4. Акорди.

Співзвуччя. Акорд. Основні історичні етапи розвитку вертикалі. Класифікація акордів:

- ✓ за інтервальною будовою: моноакорди та поліакорди;
- ✓ за фонізмом: консонуючі та дисонуючі;
- ✓ за станом: діатонічні, альтеровані, хроматичні;
- ✓ за положенням у тональності: стійкі та нестійкі;
- ✓ за положенням основного тону: основний вид та обернення.

Енгармонізм акордів. Чотири види тризвуків. Обернення тризвуків. Тризвуки на ступенях мажору та мінору. Головні тризвуки в ладу. Побічні тризвуки. Сім вдів септакордів. Обернення септакордів. Септакорди на ступенях мажору та мінору. Головні септакорди (D7, II7, VII7) із оберненнями. Побічні септакорди з оберненнями, їх функціональна приналежність, способи їх розв'язання. Значення акордів у побудові мелодії. Акорд як структурний елемент вертикалі. Функціональне навантаження акорду, ладові функції акордів – T, S, D, M. Фонізм гармонії.

Тема 5. Типи тональних співвідношень. Модуляція. Відхилення.

Тональний план твору. Види модуляції за місцем у формі. Види модуляції: мелодична, ладова, енгармонічна, зіставлення, планова чи поступова. Спорідненість тональностей: діатонічна (I ступінь), мажоро-мінорна (II ступінь), хроматична (III ступінь). Тональності паралельні, однойменні, однотерцієві. Модуляційні ознаки первинні та вторинні. Відхилення – засіб гармонічного розвитку та розширення тональності. Явища альтерації та

хроматизму. Хроматизм допоміжний та прохідний. Значення хроматизму у побудові мелодичної лінії, альтерація в акордах (зміна структури вертикалі, фонізм). Хроматична гама: правопис у мажорі та мінорі, її виразні можливості.

Тема 6. Мелізми та їх використання в музиці.

Мелодична природа мелізмів. Спосіб утворення мелізмів. Види мелізмів, коротка характеристика та позначення. Короткий та довгий форшлаг, простий та подвійний мордент, групетто, трель. Застосування мелізмів. Розшифровані («виписані») мелізми. Мелізми в музиці різних епох, стилів та авторів: у музиці XVII століття, Баха та Куперена, у музиці віденських класиків, романтиків, сучасній музиці).

Тема 7. Позначення акордів в естрадній та джазовій музиці.

Особливе значення септакордів в естрадній та джазовій музиці. Використання нонакордів, ундецим- та терцдецимакордів. Дві системи позначення акордів в естрадній музиці та джазі - ступенева та літерно-цифрова. Сім видів септакордів та їх позначення у ступеневій системі.

Великий мажорний – Cmaj7, Cmaj, CΔ, CM.

Великий мінорний – Cm7, CmΔ, C-Δ7

Малий мажорний – C7

Малий мінорний – Cm7

Малий зменшений (напівзменшений) – CmØ, Cm7/-5, Cm7/b5, Cm5-/7

Зменшений – C° (іноді позначає розум. тризвучтя), C°7, Cdim7, Cdim, Cverm

Великий збільшений – C5+/maj7, C5#/maj7, Caug/maj7, C+Δ7.

Позначення нонакордів.

C9 – малий мажорний септакорд + велика нона

C-9 – малий мажорний септакорд + мала нона

CM9, Cmaj9 – великий мажорний септакорд + велика нона

Cm9 – малий мінорний септакорд + велика нона

C+9, C7/+9 – малий мажорний септакорд + збільшена нона.

Тема 8. Транспозиція та секвенція.

Значення транспозиції в музиці. Три способи транспозиції (на інтервал, на хроматичний півтон, за допомогою заміни ключа). Застосування транспозиції. Транспонуючі інструменти, запис їх у партитурі. Секвенція (загальне поняття). Секвенція – один із прийомів розвитку музичного матеріалу. Місце секвенції у формі. Види секвенцій. Секвенції тональні (діатонічні) та модулюючі. Різновиди модулюючих секвенцій (за спорідненими тональностями та за рівновеликими інтервалами). Мотив секвенції, ланка секвенції. Застосування секвенцій у музиці різних епох, стилів та авторів.

6.2 Структура освітнього компоненту

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
Л		П	лаб.	інд.	с. р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Звук. Мелодія. Метро-ритм.												
Тема 1. Музичний звук. Його властивості. Нотне письмо.	8		4			4	5	1				4
Тема 2. Мелодія	4		2			2	4					4
Тема 3. Метр. Ритм. Темп.	6		4			2	9		1			8
Разом за змістовим модулем 1	18		10			8	18	1	1			16
Змістовий модуль 2. Лад. Лади народної музики.												
Тема 4. Лад. Тональність	10		6			4	9		1			8
Тема 5. Лади народної музики	8		4			4	9	1				8
Разом за змістовим модулем 2	18		10			8	18	1	1			16
Змістовий модуль 3. Інтервали поза ладом і в ладу												
Тема 6. Інтервали	8		4			4	9	1				8
Тема 7. Інтервали в умовах ладу	8		4			4	9		1			8
Разом за змістовим модулем 3	16		8			8	18	1	1			16
Змістовий модуль 4. Акорди поза ладом і в ладу												
Тема 8. Акорди поза ладом	8		4			4	9		1			8
Тема 9. Акорди в ладу	8		4			4	9	1				8
Разом за змістовим модулем 4	16		8			8	18	1	1			16
Змістовий модуль 5. Хроматизм і альтерація. Відхилення і модуляція.												
Тема 10. Типи тональних співвідношень	8		4			4	4	1	1			2
Разом за змістовим модулем 5	8		4			4	4	1	1			2
Змістовий модуль 6. Мелізми. Транспозиція та Секвенція. Позначення акордів в естрадній музиці і джазі.												
Тема 11. Мелізми і їх використання у музиці.	4		2			2	3	1				2
Тема 12. Позначення акордів в естрадній музиці та джазі	6		4			2	6	1	1			4
Тема 13. Транспозиція та секвенція.	4		2			2	5	1				4
Разом за змістовим модулем 6	14		8			6	14	3	1			10

<i>Диференційований залік</i>												
Усього годин	90		48			42	90	8	6			76

7. Організація аудиторної роботи

Назва теми	денна форма	заочна форма	
		лекц.	практ.
Тема 1. Музичний звук. Його властивості. Нотне письмо.	4	1	
Тема 2. Мелодія	2		
Тема 3. Метр. Ритм. Темп.	4		1
Тема 4. Лад. Тональність	6		1
Тема 5. Лади народної музики	4	1	
Тема 6. Інтервали	4	1	
Тема 7. Інтервали в умовах ладу	4		1
Тема 8. Акорди поза ладом	4		1
Тема 9. Акорди в ладу	4	1	
Тема 10. Типи тональних співвідношень	4	1	1
Тема 11. Мелізми і їх використання у музиці.	2	1	
Тема 12. Позначення акордів в естрадній музиці та джазі	4	1	
Тема 13. Транспозиція та секвенція	2	1	1
Усього годин	48	8	6

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин денна ф.	Кількість Годин заочна ф.
1	Тема 1. Музичний звук. Його властивості. Нотне письмо.	4	4
2	Тема 2. Мелодія	2	4
3	Тема 3. Метр. Ритм. Темп.	2	8
4	Тема 4. Лад. Тональність	4	8
5	Тема 5. Лади народної музики	4	8
6	Тема 6. Інтервали	4	8
7	Тема 7. Інтервали в умовах ладу	4	8
8	Тема 8. Акорди поза ладом	4	8
9	Тема 9. Акорди в ладу	4	8
10	Тема 10. Типи тональних співвідношень	4	2
11	Тема 11. Мелізми і їх використання у музиці.	2	2
12	Тема 12. Позначення акордів в естрадній музиці та джазі	2	4
13	Тема 13. Транспозиція та секвенція.	2	4
	Разом	42	76

Методичні рекомендації

Курс «Теорія музики» є теоретичною базою всіх спеціалізацій в навчальних закладах культури. Він повинен розширити музичний світогляд студентів, збагатити їх загальнокультурний рівень, сприяти розвитку професійних навичок. Викладання предмету включає як лекційну так і практичну частини. Слід підкреслити необхідність надання курсу переважно практичної спрямованості. Теоретичний матеріал, не втрачаючи свого фундаментального значення, повинен стати допоміжним елементом у системі навчання. Виходячи з цього, викладач повинен поєднувати викладання теоретичних положень, правил з їх практичним закріпленням у вигляді виконання різних вправ, ілюстраціями конкретними музичними прикладами.

Музичні приклади доцільно підбирати з репертуару, який студенти виконують на уроках спеціального, додаткового музичного інструменту, диригуванні, оркестру, вивчають на сольфеджію тощо. Слід також використовувати найкращі зразки народної, західноєвропейської, української та сучасної музики.

Особливу увагу потрібно приділити елементарному аналізу музичних творів, що вивчаються на заняттях з предметів спеціалізації.

На заняттях необхідно поєднувати різні форми роботи - письмові, усні вправи, вправи за фортепіано. Завдання можуть виконуватись як в класі, так і вдома.

Рекомендовано впроваджувати принцип індивідуалізації навчання, враховуючи ступінь попередньої підготовки студентів.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Модуль 1

Змістовий модуль 1, змістовий модуль 2

1. Накреслити частину клавіатури у межах двох октав і позначити у літерній системі всі білі клавіші.
2. Визначити октави, у яких розташовані надані звуки. Відшукати їх на фортепіано і назвати у складовій системі.
3. Від усіх основних ступенів звукоряду побудувати на фортепіано вгору і вниз діатонічні півтони.
4. Від усіх проміжних ступенів звукоряду побудувати вгору і вниз хроматичні півтони.
5. Від усіх проміжних ступенів звукоряду побудувати на фортепіано вгору і вниз діатонічні півтони.
6. Від усіх основних ступенів звукоряду побудувати на фортепіано вгору і вниз хроматичні півтони.
7. Надати всі можливі енгармонічні заміни усім 12 звукам октави. Називати їх знизу в гору і навпаки.
8. Назвати підряд всі 12 звуків октави а) тільки діезами; б) тільки бемолями.

9. Переписати народну мелодію у басовий, альтовий, теноровий ключі.
10. Від кожного ступеня звукоряду побудувати вгору і вниз всі прості діатонічні інтервали.
11. Зробити енгармонічну заміну запропонованих інтервалів.
12. Від основних і проміжних ступенів звукоряду будувати на свій розсуд деякі інтервали і робити їх обернення.
13. Визначити інтервали, що утворюються між голосами у двоголоссі

Змістовий модуль 3, змістовий модуль 4

1. Побудувати на фортепіано від усіх основних ступенів всі види тризвуків
2. Побудувати на фортепіано від усіх проміжних ступенів звукоряду всі види тризвуків (вгору і вниз)
3. Від основних ступенів побудувати всі види септакордів.
4. Визначити знаки у тональностях, користуючись закономірністю виникнення останнього діезу у мажорних дієтних тональностях на VII ступені ладу, а останнього бемолю у мажорних бемольних тональностях на IV ст..
5. Знайти у музичній літературі приклади, що написані: а) у гармонічному мажорі; б) у гармонічному мінорі; в) у мелодичному мінорі.
6. Знайти до кожної тональності квантового кола паралельну і однойменну тональність. Називати ключові знаки.
7. Підібрати на фортепіано знайомі мелодії у різних тональностях. Записати їх нотами.
8. Визначити за групуванням розміри наступних тактів: В.Хвостенко „Задачи и упражнения по элементарной теории музыки” розділ III (4), завдання 2 (стор. 57-58)
9. Побудувати на фортепіано і розв’язати тритони (зб.4, зм.5) у тональностях Н - dur, Des-dur, Fis-dur, gis-moll, b-moll, dis-moll (36.4 будується на IV і VI ступенях, а зм.5 на II і VII ступенях)
10. Побудувати на фортепіано і розв’язати характерні інтервали у тональностях А-dur, fis- moll, Es-dur, c-moll, E-dur, cis-moll, As-dur, f-moll
11. У тональностях до 4-х знаків в ключі утворювати гармонічні звороти з використанням обернень головних і побічних тризвуків ладу. На дані послідовності скласти мелодії.

Змістовий модуль 5

1. Побудувати на фортепіано гармонічні звороти з використанням септакордів та їх обернень.
2. Виконати гармонічний аналіз музичних творів: Р.Шуман. Альбом для юнацтва (7, 9, 18, 24)
3. Визначити лади у народних піснях. Грати ці пісні на фортепіано (див. приклади у зб. В.Хвостенко, стор.230-239).
4. Грати на фортепіано мажорні та мінорні хроматичні гами з назвою звуків від основних та проміжних ступенів звукоряду.
5. Виконати транспозицію у тональності першого ступеня спорідненості самостійно обраних відомих народних пісень.

9. Методи навчання в курсі «Теорія музики»

1. Пояснювально-ілюстративний або інформаційно-рецептивний.

Використовується під час викладення загальної інформації в таких темах:

1. Історія створення нотного письма.
2. Мелодія.
3. Виникнення ладів. Лади народної музики.
4. Виразне значення інтервалів, акордів.

2. Репродуктивний метод.

Використовується для відпрацювання практичних робіт:

- з побудови :
 1. ладів;
 2. інтервалів (в тональності і від звуку)
 3. акордів (в тональності і від звуку)
- визначення вивчених елементів музичної мови у технічних вправах;
- транспонування мелодій.

3. Метод проблемного викладу.

Використовується для викладу тем:

1. Розв'язання інтервалів в ладу.
2. Характерні інтервали.
3. Тритони.
4. Розв'язання тризвуків, септакордів.

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає освітній компонент

Інструменти та обладнання: музичні інструменти фортепіано, бібліотечний фонд, комп'ютерне та програмне забезпечення, мультимедійні засоби у сфері музичної діяльності.

Аудиторний фонд:

- навчальний корпус
- точки бездротового доступу до мережі інтернет
- нотна бібліотека, її структура: читальний зал, абонемент навчальної літератури та нотної літератури;
- навчальні плани;
- навчально-методичні комплекси дисциплін.

Вивчення навчального освітнього компоненту передбачає використання LMS Moodle -інтегрованої комп'ютерної системи закладу вищої освіти.

11. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Актуальні питання викладання музично-теоретичних та музичноісторичних дисциплін : матеріали VI Міжнародної науково-методичної конференції, кафедра теорії музики, кафедра історії музики, 20 лютого 2021 року. Ред.-упор. Оксана Письменна. Львів : ЛНМА імені М. В. Лисенка, 2021. 188 с.
2. Бородай М., Сивик О. Теорія музики в системі професійної музичної освіти. Навчально-методичний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2012.
3. Ганзіна Т. Правила з елементарної теорії музики: навчально-методичний посібник для початкової мистецької освіти / уклад. Т.І.Ганзіна. Київ, 2020. 46 с.
4. Головей, В., & Кашаюк, В. (2022). Теоретико-методологічне підґрунтя інтерпретації музики: дослідження, аналіз, перспективи. *Fine Art and Culture Studies*, (4), 12–20
5. Калашник М. Уроки елементарної теорії музики. Х., 2001
6. Лисько З. Музичний словник. Київ.: Музична Україна, 1994.168 с.
7. Майкл Пілхофер, Холлі Дей. «Теорія музики для чайників. Видавництво «Діалектика Вільямс», 2021
8. Михайловська Р. С. Послідовності інтервалів та акордів. – К.: Мелосвіт, 2013.
9. Музика в системі мистецької освіти: взаємини та протидії : матеріали Всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації у галузі мистецтвознавства, музикознавства, музичної педагогіки, м. Одеса, 15 березня – 23 квітня 2021 р. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. – 308 с.
10. Павлюченко С. Елементарна теорія музики. – К. : Музична Україна, 1997.
11. Побережна Г. І., Щериця Т. В. Загальна теорія музики: Підручник. – К.: Вища школа, 2004.
12. Поляковська С. П. Довідковий матеріал з музичної грамоти. – Вінниця.: Нова Книга, 2012.
13. Смаглій Г. А., Маловик Л. В. Основи теорії музики. – Харків : Ранок, 2013.
14. Б.О. Сюта м. Київ, Україна поняття «жанровий тип» як метамовна одиниця сучасної теорії музики. Термінологічний вісник 2019, вип. 5
15. Теорія музики у таблицях: Методичний посібник-гра /Укл. Криницька Т. В., Бабенко Л. В. – К. : ДАКККіМ, 2006.
16. Теорія музики: методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» факультетів мистецтв педагогічних навчальних закладів за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) // Укл.: Олена Ярошенко. Кривий Ріг: КДПУ, 2023. 87 с.

Додаткова література

1. Аналіз музичних творів: курс лекцій / Л. К. Осадча; Уман. гуманіт.-пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка. — Умань : Софія, 2008.
2. Бура М. Львівське камерно-оркестрове виконавство крізь призму ідеї персоналізму (друга половина ХХ – початок ХХІ століть) : автореф. дис.. канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Львів, 2018. 18 с.
3. Виноградов В.Р. "Елементарна теорія музики і сольфеджіо". Частина 2. Видавництво "Музична Україна", К., 1972 р.
4. Вірановський Г. Музично-теоретичні системи. – К. : Музична Україна, 1978. Дорофієва В. Теоретичні аспекти сучасної української музики. Київ.: Ліра-К, 2017.187 с.
5. Герасимова-Персидская Н. Музыка. Время. Пространство. Киев : Дух і Літера, 2012. 408 с.
6. Герасимова-Персидская Н. О новых смыслах в современной музыке. Філософія спілкування: філософія, психологія, соціальна комунікація. Харків, 2010. Вип. 3. С. 172–177.
7. Герасимова-Персидська Н. Музыка ХХ – початку ХХІ століть: рух до нової епохи? Мистецтвознавчі записки. Київ, 2015. Вип. 28. С. 3–10.
8. Золочевський В. Про модуляцію / В. Н. Золочевський; передм. М. Гордійчук. – Київ.: Музична Україна, 1972. 283 с.
9. Іваницький А. І. Українська музична фольклористика. – К. : Музична Україна, 1997.
10. Кравцов Т. С. Гармонія в системі інтонаційних зв'язків. Київ.: Музична Україна, 1984. 83 с.
11. Правдюк О. Ладові основи української народної музики. – К. : Друкарня видавництва АН УРСР, 1961.
12. Тіц М. Про сучасні проблеми теорії музики. – К. : Музична Україна, 1976.
13. Шип С. В. Музична форма від звуку до стилю. – К. : Заповіт, 1998.
14. Юцевич Ю. Музыка. Словник-довідник. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2009.
15. Якуб'як Я. Аналіз музичних творів. – Тернопіль : Астон, 1999.

Інтернет ресурси

1. <http://www.wdl.org/ru/> — Світова цифрова бібліотека.
<http://www.europeana.eu/portal> — Європейська цифрова бібліотека.
2. <http://elib.nplu.org/collection.html?id=33> – Національна парламентська бібліотека України.

3. <http://www.ukrbook.net> – Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова».
4. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. <http://korolenko.kharkov.com> – Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка.
5. <http://www.twirpx.com/files/art/music> – Музичне мистецтво-все для студента.
6. <http://pidruchniki.ws/> - Бібліотека українських підручників.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни ОК 10**

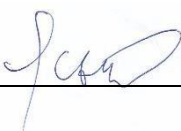
1. Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2022 / 2023 н. р.

Зі змінами:

відповідно до освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)», що була рік на громадському обговоренні оновлено порядок тем, доопрацьований перелік рекомендованої літератури.

протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

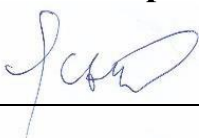

_____ Ясько О.А.

2. Робоча програма перезатверджена на 2023 / 2024 н. р. без змін.

В результаті перегляду на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)» робочої програми з дисципліни «Теорія музики», було здійснено перезатвердження програми без змін.

Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри

_____ Ясько О.А.

3. Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2024 / 2025 н.р.

Внесено уточнення щодо підсумкового модульного (семестрового) контролю знань здобувачів вищої освіти, шкали оцінювання модульного контролю знань

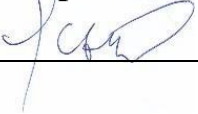
Протокол № 1 від 02 вересня 2024 р.

Завідувач кафедри

_____ Ясько О.А.

4. **Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2025 / 2026 н.р. без змін.**

Протокол № 1 від 01 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Ясько О. А.